

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

3/2022

ročník/volume 32

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

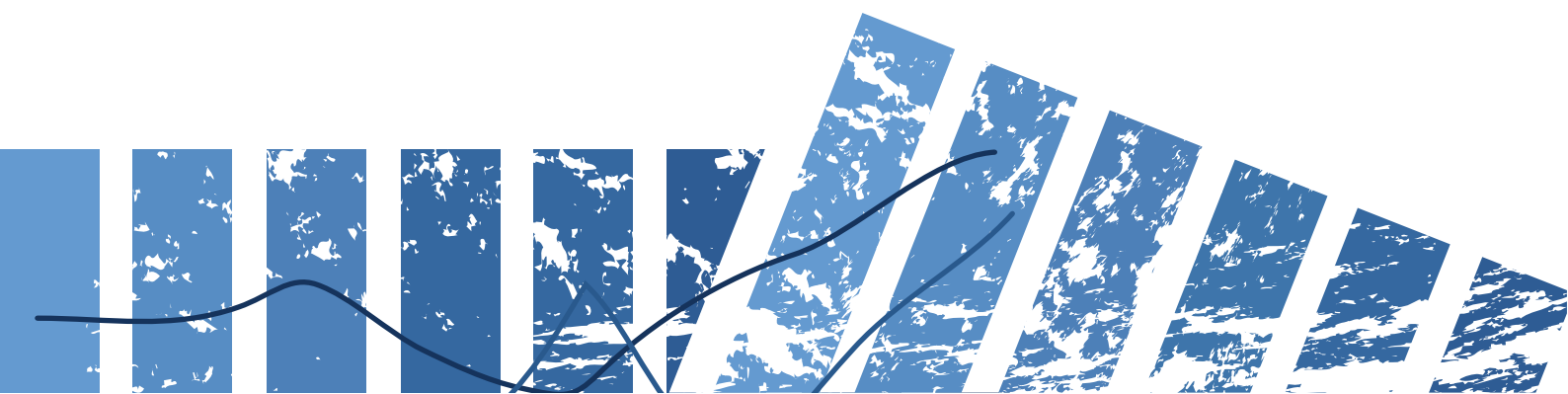
Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 4

Typ článku/Type of article: informácia/information

Strany/Pages: 50 – 52

Dátum vydania/Publication date: 15. júl 2022/July 15, 2022

Informácia/Information

Helena GLASER-OPITZOVÁ
Štatistický úrad Slovenskej republiky

CENNÉ INFORMÁCIE V NÁROČNEJ DOBE

WORTHY INFORMATION FOR CHALLENGING TIMES

V dňoch **26. – 28. apríla 2022** sa v poľskom Krakove konala konferencia organizovaná Medzinárodnou asociáciou pre oficiálnu štatistiku (IAOS), ktorej motto bolo **Cenné informácie v náročnej dobe**.

Zdroj: <https://www.iaos2022.pl/gallery/>

IAOS bola založená v roku 1985 a jej prvá konferencia sa konala v Ríme v roku 1988. IAOS je medzinárodná mimovládna organizácia, ktorá vznikla a rozvíja sa ako špecializovaná sekcia Medzinárodného štatistického inštitútu (ISI). Je to dobrovoľná organizácia, ktorá má členov po celom svete. Cieľom asociácie je podporovať rozvoj oficiálnej štatistiky a s ňou súvisiacich záležitostí a podporovať rozvoj účinných a efektívnych oficiálnych štatistických služieb prostredníctvom medzinárodných kontaktov medzi jednotlivcami a organizáciami vrátane používateľov oficiálnej štatistiky, ako aj výskumných inštitúcií.

Pre oficiálnu štatistiku je v súčasnosti základnou výzvou dosiahnutie relevantnosti a posilnenie dôvery v informácie. V štatistickej komunite zaoberajúcej sa oficiálnou štatistikou panuje zhoda v tom, že oficiálna štatistika by mala zareagovať najmä na:

- potrebu vybudovať spoločnú správu údajov keďže sme vo všeobecnosti zaplavení údajmi,

- na etické výzvy, ktoré súvisia s rastúcou úlohou údajov v spoločnosti a hospodárstve,
- tvorbu hodnotných informácií na tvorbu opatrení a na verejnú diskusiu spôsobmi, ktoré prinášajú hodnotu používateľom,
- nové a vznikajúce štatistické metódy a technológie schopné poskytovať dobré štatistiky.

V súlade s tým bola konferencia zameraná na sedem oblastí:

1. Integrácia dostupných zdrojov údajov pre oficiálnu štatistiku: výzvy a príležitosti
Táto oblasť bola venovaná „neštatistickým“ zdrojom údajov a ich integrácii do rôznych štatistických domén, ako napríklad hospodárska, sociálna alebo environmentálna.

2. Základ oficiálnej štatistiky: kritické zdroje, infraštruktúra, prostriedky
Cieľom bolo preskúmať, ako môže oficiálna štatistika využiť záplavu údajov ako výhodu.

3. Oficiálna štatistika zameraná na globálne ciele (SDG – ciele trvalo udržateľného rozvoja, zmena klímy a pod.)
V tejto časti sa diskutovalo o interakciách medzi výstupmi oficiálnych štatistík a globálnymi agendami.

4. Oficiálne štatistiky a COVID-19: kľúčové poznatky
Cieľom bolo diskutovať o tom, ako oficiálna štatistika čelila závažným problémom v súvislosti s pandemiou, či reakcie boli relevantné a aký to môže mať dlhodobý vplyv na oficiálnu štatistiku.

5. Množstvo údajov pre oficiálnu štatistiku: riešenie etických problémov
Dostupnosť a možné využitie nových zdrojov údajov predstavuje pre oficiálnu štatistiku etické problémy. Pandémia niektoré z nich zvýraznila. Táto časť bola zameraná na pochopenie daných problémov a ich riešenie.

6. Štatistika v čase nedôvery a zneužívania: výzva pre komunikáciu
Táto oblasť sa venovala problematike komunikácie oficiálnych štatistík v čase dopytu po údajoch, ale zároveň aj odmietania údajov. Diskutovalo sa aj o zodpovedajúcom vplyve reputácie, nezávislosti, spoľahlivosti a relevantnosti.

7. Príspevok oficiálnej štatistiky pre globálnu správu údajov
V neustále sa rozširujúcom dátovom ekosystéme sa oficiálna štatistika zameriava na prevzatie kľúčovej úlohy v správe údajov. V tejto časti sa diskutovalo o dôsledkoch danej aktivity pre oficiálnu štatistiku z miestnej, národnej a medzinárodnej perspektívy.

Štatistický úrad SR na konferencii reprezentoval predseda ŠÚ SR Alexander Ballek, generálna riaditeľka sekcie sociálnych štatistík a demografie Ľudmila Ivančíková a generálna riaditeľka sekcie všeobecnej metodiky, registrov a koordinácie národného štatistického systému Helena Glaser-Opitzová.

Rokovanie konferencie na úvod okrem prezidenta IAOS Misha Belkindasa a prezidenta poľského štatistického úradu Dominika Rozkruta, pozdravil online formou aj generálny riaditeľ svetovej zdravotníckej organizácie Tedros Adhanom Ghebreyesus, ktorý vo svojom prejave zdôraznil význam fundamentálnych princípov a základných hodnôt oficiálnej štatistiky a poďakoval komunite oficiálnej štatistiky za obrovskú pomoc a spoluprácu v období pandémie a zabezpečenie spoľahlivých a hlavne nezávislých informácií. Podrobné informácie o konferencii sú dostupné na stránke <https://www.iaos2022.pl/>.

Na plenárnych zasadnutiach sa konštatovalo, že celá štatistická komunita sa v období pandémie spojila, aby poskytovala údaje bez prerušenia, včas a zabezpečila prístup k novým zdrojom údajov. Záujem bol hlavne o údaje o zdraví. Okrem včasnosti existoval masívny tlak na granularitu údajov, využívanie nových zdrojov údajov a nových metód ich spracovania. V súčasnosti stojí pred oficiálnou štatistikou úloha jej modernizácie a liberalizácie a riešenie postavenia vnútroštátnych štatistických organizácií v rámci správy údajov sektora štátnej a verejnej správy.

Ing. Helena GLASER-OPITZOVÁ

Autorka je generálnou riaditeľkou sekcie všeobecnej metodiky, registrov a koordinácie národného štatistického systému Štatistického úradu SR.